

**Zakład Pedagogiki Społecznej i Edukacji Międzykulturowej
Instytutu Nauk o Edukacji
Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
Zespół Pedagogiki Społecznej przy KNP PAN
Zespół Pedagogiki Kultury i Edukacji Międzykulturowej przy KNP PAN
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Pedagogická fakulta, Słowacja
Stowarzyszenie Wspierania Edukacji Międzykulturowej
Polskie Towarzystwo Pedagogiczne Oddział Cieszyn**

uprzejmie zapraszają

do udziału w
V Międzynarodowej Konferencji Naukowej
z cyklu

**Aktywizacja jednostek, grup i zbiorowości w środowisku
lokalnym**

na temat:

**CZŁOWIEK W SYTUACJI ZAGROŻENIA WYKLUCZENIEM
SPOŁECZNYM I EDUKACYJNYM**

Cieszyn, 13-14 kwietnia 2016 roku
Centrum Konferencyjne Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Konferencja Naukowa pod Honorowym Patronatem:

Jego Magnificencji
prof. zw. dr hab. Wiesława Banysia
Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk

Dziekana Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
prof. dr. hab. Zenona Gajdzicy

Starosty Cieszyńskiego
Janusza Króla

Burmistrza Miasta Cieszyna
Ryszarda Macury

Powiat Cieszyński

WSPÓŁORGANIZATORZY:

Centrum sociální služeb Český Těšín, příspěvková organizace

Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „BYĆ RAZEM”

Dzienny Ośrodek Wsparcia w Cieszynie

Cieszyńskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego „WIĘŹ”

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Cieszynie

Stowarzyszenie Pomocy
Wzajemnej **BYĆ RAZEM**

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób
z Upośledzeniem Umysłowym
Koło w Cieszynie
KRS: 000070261

CIESZYŃSKIE STOWARZYSZENIE
OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO
więź

KOMITET NAUKOWY

- dr hab. Wioleta Danilewicz prof. UwB - Uniwersytet w Białymstoku, Członek Prezydium Zespołu Pedagogiki Społecznej przy KNP PAN
- prof. dr hab. Zenon Gajdzica - Uniwersytet Śląski w Katowicach, Członek Prezydium KNP PAN
- dr hab. Ewa Jarosz – Uniwersytet Śląski w Katowicach, Społeczna Doradczyni Rzecznika Praw Dziecka
- prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński – Uniwersytet Opolski, Członek Zarządu Stowarzyszenia Wspierania Edukacji Międzykulturowej
- prof. zw. dr hab. Tadeusz Lewowicki – Wyższa Szkoła Pedagogiczna ZNP w Warszawie, Honorowy Przewodniczący Stowarzyszenia Wspierania Edukacji Międzykulturowej
- prof. zw. dr hab. Maria Mendel – Uniwersytet Gdański
- prof. zw. dr hab. Jerzy Nikitorowicz – Uniwersytet w Białymstoku, Przewodniczący Zespołu Pedagogiki Kultury i Edukacji Międzykulturowej przy KNP PAN, Sekretarz Naukowy KNP PAN
- dr hab. prof. UŚ Ewa Ogrodzka-Mazur - Uniwersytet Śląski w Katowicach
- prof. zw. dr hab. Jacek Piekarski – Uniwersytet Łódzki
- prof. zw. dr hab. Tadeusz Pilch – Uniwersytet Warszawski, Członek KNP PAN, Honorowy Przewodniczący Zespołu Pedagogiki Społecznej przy KNP PAN
- prof. zw. dr hab. Andrzej Radziejewicz-Winnicki – Uniwersytet Zielonogórski, Członek KNP PAN
- prof. dr hab. Barbara Smolińska-Theiss - Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie, Przewodnicząca Zespołu Pedagogiki Społecznej przy KNP PAN
- dr hab. Mirosław Sobiecki prof. UwB - Uniwersytet w Białymstoku, Członek KNP PAN
- prof. zw. dr hab. Bogusław Śliwerski – Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie, Uniwersytet Łódzki, Przewodniczący KNP PAN
- dr hab. Alina Szczurek-Boruta - Uniwersytet Śląski w Katowicach, przewodnicząca Oddziału Cieszyn Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego
- dr hab. Urszula Szuścik - Uniwersytet Śląski w Katowicach
- prof. zw. dr hab. Wiesław-Theiss – Uniwersytet Warszawski, Członek KNP PAN
- Ph.D. CRC Lucinda Aborn – Cerritos College CA, USA
- Doc. PaedDr. Radmila Burkovičová, Ph.D. – Ostravská Univerzita v Ostravé, Czechy
- Prof. PhDr. Ingrid Emmerová, PhD. - Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Słowacja
- Prof. PaedDr. Alena Doušková, PhD - Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Słowacja
- Doc. PaedDr. Ctibor Határ, PhD. – Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Słowacja
- Prof. zw. dr hab. Petro Husak – Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Ukraina
- Prof. PhDr. Bronislava Kasáčová, CSc. – Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Słowacja
- Ph.D. Dr.Sc. Hristo Kyuchukov – Free University of Berlin
- Doc. PaedDr. Alica Petrasová, PhD. – Prešovská Univerzita v Prešove, Słowacja
- Prof. Prof. Sonja Petrovska, PhD - Универзитетот „ГоцеДелчев“- Штип, Macedonia
- Prof. Lubow Pietuchowa PhD – Херсонський державний університет, Ukraina
- Prof. Despina Sivevska, PhD - Универзитетот „ГоцеДелчев“- Штип, Macedonia
- Prof. dr hab. Wołodymur Shahow - Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Інститут педагогіки, психології і мистецтв, Ukraina

Program Międzynarodowej Konferencji Naukowej
CZŁOWIEK W SYTUACJI ZAGROŻENIA WYKLUCZENIEM
SPOŁECZNYM I EDUKACYJNYM

Cieszyn, 13-14 kwietnia 2016r.

13 kwietnia 2016

8³⁰ – 9¹⁵ Rejestracja uczestników konferencji – Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Cieszyn, ul. Bielska 62

9¹⁵ - 9³⁰ Otwarcie konferencji i wystąpienia zaproszonych gości
Sala Konferencyjna Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji

---

dr hab. Alina Szczurek-Boruta – Komitet Naukowy i Organizacyjny Konferencji

prof. dr hab. Zenon Gajdzica - Dziekan Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji
w Cieszynie

dr hab. Urszula Szuścik - Dyrektor Instytutu Nauk o Edukacji Wydziału Etnologii i Nauk
o Edukacji w Cieszynie

Janusz Król - Starosta Cieszyński

dr inż. Bogdan Ficek - Dyrektor Zespołu Obsługi Jednostek Oświatowych w Cieszynie

---

9³⁰ - 10⁴⁵ Obrady plenarne

Przewodniczący: prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński, doc. PaedDr., Ph.D. Radmila
Burkovičová, prof. dr hab. Zenon Gajdzica

prof. dr hab. Zenon Gajdzica - *Wykluczanie ucznia z niepełnosprawnością intelektualną*
jako problem edukacji włączającej (Uniwersytet Śląski)

doc. PaedDr. Ph.D. Radmila Burkovičová - *Education of preschool children from socially*
excluded localities (Ostravská Univerzita v Ostravě)

prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński - *Ochotnicze Hufce Pracy jako instytucje drugiej szansy*
(Uniwersytet Opolski)

Dyskusja

10⁴⁵ - 11¹⁵ Przerwa kawowa

11¹⁵ - 13⁰⁰ Praca w panelach dyskusyjnych

I Panel dyskusyjny

Szkoła wobec wykluczenia społecznego, edukacyjnego, kulturowego

---

Moderatorzy: prof. zw. dr hab. Tadeusz Pilch, doc. PaedDr. Ph.D. Radmila Burkovičová, dr hab. Alina Szczurek-Boruta

Wystąpienie wprowadzające:

prof. zw. dr hab. Tadeusz Pilch - *Dzieci środowisk popegeerowskich – dzieci bez szans* (Wyższa Szkoła Informatyki i Ekonomii TWP w Olsztynie)

Głosy w dyskusji:

dr hab., Ph.D. Petrasová Alica - *Inclusive Approaches in the Centre for Leisure Time Activities* (Prešovská univerzita v Prešove, Słowacja)

Doc. PhD, Olesya Koropetska - *Social Exclusion as a Problem in Modern Ukraine Society* (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ukraina)

dr hab. Alina Szczurek-Boruta – *Wykluczenie jako problem edukacyjny* (Uniwersytet Śląski)

mgr Urszula Czudek - *Działalność SP im. H. Sienkiewicza z Polskim Językiem Nauczania w Jabłonkowie na terenach pogranicza* (SP im. H. Sienkiewicza z Polskim Językiem Nauczania w Jabłonkowie. Republika Czeska)

dr Mariola Badowska - *Praca szkoły na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu* (Akademia Humanistyczna im. A. Gieysztora w Pułtusku)

dr Tomasz Sosnowski, mgr Marta Perkowska - *Uczeń o szczególnych potrzebach edukacyjnych zagrożony wykluczeniem społecznym* (Uniwersytet w Białymstoku)

dr Aleksandra Pyrzyk-Kuta - *Niechciany, pomijany, samotny - wykluczenie rówieśnicze jako obszar pedagogicznej nieuwagi i niewrażliwości* (Uniwersytet Śląski)

mgr Anna Twardzik - *Mobbing szkolny i wykluczenie z grupy rówieśniczej* (Uniwersytet Śląski w Katowicach)

mgr Justyna Ryszewska-Banko - *Inny - Obcy w mojej klasie. Przyczyny ekskluzji społecznej w opiniach uczniów gimnazjum* (doktorantka Uniwersytet Śląski)

mgr Sylwia Ryszawy - *Nieakceptacja, odrzucenie i izolacja w klasie szkolnej - konsekwencje w funkcjonowaniu dziecka* (Uniwersytet Śląski)

mgr Beata Podgórska, mgr Anna Podgórska - *Przeciwdziałanie i ograniczanie zjawiska wykluczenia ukraińskiej mniejszości narodowej w Polsce* (doktorantki Uniwersytet Śląski)

II Panel dyskusyjny Człowiek w sytuacji zagrożenia wykluczeniem

---

Moderatorzy: dr hab. Wioleta Danilewicz prof. UwB,
dr Barbara Chojnacka-Synaszko, dr Anna Studenska

Wystąpienia wprowadzające:

dr hab. Wioleta Danilewicz prof. UwB - *"Pętla migracyjna", czyli o wykluczeniu na skutek przemieszczeń zagranicznych* (Uniwersytet w Białymstoku)

Głosy w dyskusji:

Ph.D. Dr.Sc. Hristo Kyuchukov – *The Linguistic Factor in the Cognitive development of Roma children* (Free University of Berlin, Niemcy)

dr Teresa Chmiel - *Czy skazani na margines życia? Wykluczeni między zwątpieniem a nadzieją* (Dolnośląska Szkoła Wyższa)

dr Grażyna Cęcelek - *Ubóstwo materialne generatorem upośledzonej atmosfery edukacyjnej rodziny oraz wykluczenia edukacyjnego i społecznego młodego pokolenia* (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Skierniewicach)

dr Grzegorz Błahut - „*Poza zasięgiem*” - *obszary i formy wykluczenia osób niesłyszących* (Uniwersytet Śląski)

dr Dorota Jaworska, mgr Khedi Alieva - *Rodziny uchodźców w lokalnej społeczności – ryzyko wykluczenia i strategie przewycięzania go* (Uniwersytet Gdański)

dr Edyta Janus – *Seniorzy jako grupa zagrożona wykluczeniem społecznym – perspektywa terapii zajęciowej* (Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie)

dr Barbara Chojnacka-Synaszko - *Środowiskowe bariery w partycypacji społecznej młodych osób* (Uniwersytet Śląski)

mgr Maja Zapala-Moczulska - *Fonoholizm od kołyski nowa koncepcja (samo)wykluczenia* (Dolnośląska Szkoła Wyższa WZ w Kłodzku)

mgr Monika Lętocha, mgr Paweł Grzybek - *Stres a aktywność społeczna osób bezrobotnych i niepełnosprawnych* (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach; Świętokrzyskie Centrum Onkologii)

mgr Aleksandra Gancarz - *Wymiary wykluczenia repatriantów ze społeczności lokalnej* (Uniwersytet Śląski)

III Panel dyskusyjny

Programy i poczynania służące przeciwdziałaniu wykluczeniu i jego przewycięzaniu

---

Moderatorzy: prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński, dr hab. Jolanta Muszyńska, dr Katarzyna Jas

Wystąpienie wprowadzające:

dr hab. Jolanta Muszyńska - *Prawa i ograniczenia społeczne wobec Innego w przestrzeni lokalnej* (Uniwersytet w Białymstoku)

Głosy w dyskusji:

doc. PaedDr. Peter Jusko, PhD. - *Mladý človek v situácii nezamestnanosti a možnosti prevencie jeho sociálneho vylúčenia* (Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Słowacja)

dr Tomasz Bajkowski - *Projekt interwencji socjalnej kierowanej do młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym wchodzącej na lokalny rynek pracy* (Uniwersytet w Białymstoku)

dr Dorota Prysak, dr Magdalena Belza - *„Tutoring z praktyką” – podwójna relatywizacja* (Uniwersytet Śląski)

dr Andrzej Chmiel - *Inkluzja przez Virtualność. Coaching VR jako innowacyjne narzędzie pracy psychologicznej* (Dolnośląska Szkoła Wyższa)

inż. Janusz Foltyn - *Partnerstwo we współpracy seniorów i osób niepełnosprawnych* (Centrum sociální služeb Český Těšín, příspěvková organizace, Republika Czeska)

dr Krzysztof Czykier - *Człowiek stary jako podmiot oddziaływań edukacyjnych (?)* (Uniwersytet w Białymstoku)

dr Katarzyna Jas – *Przeciwdziałanie wykluczeniu edukacyjnemu i społecznemu cieszyńskich seniorów* (Uniwersytet Śląski)

mgr Katarzyna Zych - *Czego potrzebuje osoba bezdomna by zmienić swoje życie?- strategie pracy z osobami bezdomnymi na przykładzie Centrum Edukacji Socjalnej Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem”* (Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”)

mgr Anna Gawel - *Projekt na siedem- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez realizację projektów EFS, POKL* (Uniwersytet Śląski)

mgr Anna Wrzecionko - *Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych intelektualnie na podstawie działalności PSOUU* (Przewodnicząca PSOUU, Cieszyn)

Konferencji towarzyszy wystawa oraz kiermasz prac podopiecznych Ośrodka Rehabilitacyjno - Wychowawczego Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym

---

W ramach konferencji odbędą się warsztaty dla studentów Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji

dr Andrzej Chmiel - *Virtualna podróż - piękno doświadczenia*

9:00-11:00 Sala Kameralna

Wizyta Studyjna w Dziennym Ośrodku Wsparcia dla osób z zaburzeniami Psychicznymi. Ośrodek prowadzony jest przez Cieszyńskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego "Więź" na zlecenie Powiatu Cieszyńskiego

13¹⁵ - 14⁰⁰

- Zapoznanie się z działalnością placówki (Aneta Szydłowska-Kaleta, kierownik DOW).
- Prezentacja efektów pracy terapeutycznej w ramach poszczególnych pracowni.
- Poczęstunek.

14⁰⁰ - 15³⁰

- Prezentacja spektaklu *MIGAWKI* przygotowanego przez uczestników i terapeutów Dziennego Ośrodka Wsparcia.
- Wystawa malarstwa i rysunku uczestników Pracowni Ekspresji Artystycznej DOW.
- Muzykoterapia w pracy terapeutycznej Dziennego Ośrodka Wsparcia (Aleksandra Grzyb).

Podsumowanie i zakończenie konferencji

16⁰⁰ Obiad

---

14 kwietnia 2016

8³⁰ - 13⁴⁵ Warsztaty dla uczniów cieszyńskich szkół

I WARSZTAT

8:30-10:00; 10:15-11:45; 12:00-13:45

mgr Sylwia Ryszawy: *Oczyrna wyobraźni – trudności osób niewidomych*

sala konferencyjna WEiNoE

Zespół Szkół im. Władysława Szybińskiego w Cieszynie

Zespół Szkół Budowlanych w Cieszynie

II WARSZTAT

8:30-10:00; 10:15-11:45

dr Barbara Chojnacka-Synaszko: *Gorszy start - słabe wyniki? Zróżnicowane szanse osób dyskryminowanych*

sala kameralna WEiNoE

Zespół Szkół im. Władysława Szybińskiego w Cieszynie

Komitet Nauk Pedagogicznych PAN jest samorządną reprezentacją nauk pedagogicznych, służącą integrowaniu uczonych z całego kraju, wchodzącą w skład I Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN.

Czasopisma Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN lub zespołów Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN:

- Rocznik Pedagogiczny

www.staff.amu.edu.pl/~pedszkol/rocznik_pedagogiczny

- Studia Pedagogiczne

www.spedagogiczne.ptp-pl.org

- Studia z Teorii Wychowania

<http://wydawnictwo.chat.edu.pl/studia-z-teorii-wychowania/>

- Pedagogika Społeczna

<http://pedagogium.pl/wydawnictwo/pedagogika-spoleczna.html>

- Resocjalizacja Polska

<http://pedagogium.pl/wydawnictwo/rocznik-resocjalizacja-polska.html>

- Biuletyn Historii Wychowania

<http://www.historiawychowania.amu.edu.pl/biuletyn.html>

- Przegląd Pedagogiczny

<http://www.przegladpedagogiczny.ukw.edu.pl/>

- Paedagogia Christiana

<http://www.paedchrist.umk.pl/>

- Chowanna

<http://www.chowanna.us.edu.pl/>